

تحلیلی بر آرزوهای امیرالمؤمنین (ع) در نهج البلاغه

سمیه مهدیه^۱

چکیده

آرزوها آن دسته از خواسته‌های درونی و تمایلات قلبی انسان است که با عشق و انگیزه قوی همراه است. در واقع آرزوها معیاری برای سنجش ارزش افکار، عقاید و بینش افراد است. واضح است که بهترین آرزوها توسط بهترین افراد و الگوها ارائه می‌شود؛ از این رو امیرالمؤمنین با ارائه آرزوهای خود در نهج البلاغه، بهترین نقشه راه را جهت نیل به سعادت و نیکبختی ارائه داده است. می‌توان آرزوهای علی (ع) را به دو دسته فردی و اجتماعی تقسیم کرد. واژه «طوبی» به صورت ضمنی و تلویحی بیانگر آرزوهای شخصی حضرت (ع) و واژه «وودت» بیانگر آرزوهای اجتماعی ایشان است. عباراتی با سرآغاز واژه «طوبی» بر ارائه نقشه‌ای جهت «خودسازی فردی» دلالت دارند و از باب «امر به معروف و نهی از منکر» ایراد شده‌اند. همچنین فعل «وودت» صراحت در آرزو دارد و با رویکردی دوگانه ارائه شده است: زمانی که حضرت (ع) برای خودشان به‌عنوان یک شخص حقیقی و عبدالله از این فعل استفاده می‌کند عبارات ایشان آرزویی زیبا و لقاءالله و همجواری با رحمت حق است، اما زمانی که به‌عنوان یک شخصیت حقوقی و حاکم جامعه اسلامی و رهبر دینی از این فعل استفاده می‌کند نه تنها به‌عنوان آرزو بار معنایی مثبتی ندارد بلکه نوعی نفرین است که به جهت توبیخ افراد، اعتراض نسبت به وضع موجود و اتمام حجت ارائه می‌گردد که نتیجه‌ای جز محرومیت از حضور بهترین خلق خدا در میان مردم ندارد. نوشتار حاضر به شیوه توصیفی - تحلیلی به بیان آرزوهای امیرالمؤمنین (ع) در تقسیم‌بندی فوق پرداخته است.

کلیدواژگان: آرزو، طوبی، وودت، نهج البلاغه، علی (ع)

۱. طلبه سطح ۴ تفسیر تطبیقی مؤسسه آموزش عالی معصومیه قم: